2024/2970

2024.12.2.

# A BIZOTTSÁG (EU) 2024/2970 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

**(2024. november 29.)**

**az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendeletnek a paradicsom barna termés-ráncosodás vírusnak a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényein való jelenléte megelőzését célzó intézkedések tekintetében történő módosításáról, valamint a hatósági ellenőrzések gyakoriságának megállapításáról**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 37. cikke (2) bekezdésére, 37. cikke (4) bekezdésére, 72. cikke (2) bekezdésére és 79. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) [2] és különösen annak 22. cikke (3) bekezdésére, 52. cikkére, valamint 54. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) A Bizottság (EU) 2023/1032 végrehajtási rendelete [3] a paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) (a továbbiakban: meghatározott károsító) Unió területére történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó intézkedéseket állapított meg. Ezek az intézkedések az (EU) 2016/2031 rendelet 30. cikkének (1) bekezdésén alapultak, mivel a szóban forgó károsító abban az időpontban nem minősült uniós zárlati károsítónak. A meghatározott károsító a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényei révén terjed.

(2) Több tagállam által benyújtott jelentések szerint az (EU) 2023/1032 végrehajtási rendelet elfogadása óta a meghatározott károsító az említett rendeletben előírt intézkedések ellenére széles körben elterjedt az Unió területén. Emellett az Európai és Földközi-tenger melléki Növényvédelmi Szervezet (EPPO) károsítókra vonatkozó, 2024. júniusi aktualizált kockázatelemzése [4] megállapította, hogy az e károsítóval kapcsolatos helyzet olyan mértékben változott, hogy világszerte nőtt a károsító elterjedési területe.

[1] HL L 317., 2016.11.23., 4. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.
[2] HL L 95., 2017.4.7., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj.
[3] A Bizottság (EU) 2023/1032 végrehajtási rendelete (2023. május 25.) a paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) Unió területére történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó intézkedések megállapításáról és az (EU) 2020/1191 végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 139., 2023.5.26., 34. o.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1032/oj).
[4] EPPO (2024) *Pest risk analysis for tomato brown rugose fruit virus* (A paradicsom barna termés-ráncosodás vírusra vonatkozó kockázatelemzés). EPPO, Párizs. Elérhető a következő címen: https://gd.eppo.int/taxon/TOBRFV/documents.

(3) A tagállami jelentések és az EPPO kockázatelemzése alapján megállapítást nyert, hogy a meghatározott károsító széles körben jelen van az Unió területén, így nem minősülhet uniós zárlati károsítónak, és nem vonható az (EU) 2016/2031 rendelet 30. cikke szerinti intézkedések hatálya alá. Ráadásul főként meghatározott, ültetésre szánt növényekkel terjed, és az e növényeken való jelenléte elfogadhatatlan gazdasági hatást gyakorol az adott növények tervezett felhasználására. Végül pedig a szóban forgó, ültetésre szánt növényeken való megjelenésének megelőzésére megvalósítható és eredményes intézkedések állnak rendelkezésre. A meghatározott károsító immár megfelel az (EU) 2016/2031 rendelet 36. cikkében az uniós vizsgálatköteles nemzárlati károsítóként való jegyzékbe vétel tekintetében meghatározott valamennyi kritériumnak. A meghatározott károsítót ezért indokolt 0 %-os tűréshatárral uniós vizsgálatköteles nemzárlati károsítóként jegyzékbe venni az (EU) 2019/2072 bizottsági végrehajtási rendelet ([5]) IV. mellékletében, és megfelelő intézkedések hatálya alá vonni a meghatározott növényeken való jelenlétének megelőzése érdekében.

(4) mivel a meghatározott károsító a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényei révén terjed, azt az említett, ültetésre szánt növények tekintetében indokolt felvenni az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet IV. mellékletének F. és I. részébe a zöldségvetőmagok, illetve a vetőmagoktól eltérő zöldségszaporító és -ültetési anyagok tekintetében.

(5) Annak biztosítása érdekében, hogy a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. vetőmagjai mentesek legyenek a meghatározott károsítótól, helyénvaló előírni az alábbi két követelmény egyikének teljesülését: vagy a vetőmagok olyan országból származnak, amelyet a nemzeti növényvédelmi szervezet a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal (ISPM) összhangban a meghatározott károsítótól mentesnek nyilvánított, vagy az említett vetőmagokat az Unióba való beléptetésükkor vagy az Unió területén belüli szállításuk előtt a meghatározott károsító kimutatására irányuló hatósági vizsgálatnak vagy hatósági felügyelet mellett a vállalkozók által végzett vizsgálatnak vetik alá, és azok az említett vizsgálatok során az említett károsítótól mentesnek bizonyulnak.

(6) A legfeljebb 30 anyanövénytől származó *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. kis vetőmagtételei esetében a vetőmagok túlzott megsemmisítésének elkerülése érdekében helyénvaló engedélyezni, hogy csak az anyanövényeket, és ne vetőmagjaikat vessék alá vizsgálatnak.

(7) Annak biztosítása érdekében, hogy a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényei – a vetőmag kivételével – mentesek legyenek a meghatározott károsítótól, helyénvaló előírni az alábbi két követelmény egyikének teljesülését: vagy az ültetésre szánt növények olyan országból származnak, amelyet a nemzeti növényvédelmi szervezet a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban a meghatározott károsítótól mentesnek nyilvánított, vagy az ültetésre szánt növények olyan vetőmagokból származnak, amelyek megfelelnek az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet V. mellékletének E. részében meghatározott követelményeknek, és azokat a fertőzés megakadályozása érdekében megfelelő higiéniai körülmények között tartották.

(8) A *Capsicum annuum* L. fajtáihoz tartozó, a meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló, ültetésre szánt növényekre nem célszerű alkalmazni e rendelet követelményeit és a vonatkozó ellenőrzési gyakoriságokat, mivel a vonatkozó növényegészségügyi kockázat elfogadható, és a rezisztenciát az illetékes hatóságok megfelelően dokumentálják és ellenőrzik.

(9) Az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet XI. mellékletének A. része felsorolja azokat a növényeket, amelyek esetében szükség van növényegészségügyi bizonyítványra. Mivel a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényei esetében indokolt előírni ilyen bizonyítvány használatát, az említett mellékletet ennek megfelelően módosítani szükséges. Az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet XIII. melléklete felsorolja azokat a növényeket, amelyek esetében növényútlevélre van szükség. Mivel a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényei esetében indokolt megkövetelni a növényútlevél használatát, az említett mellékletet ennek megfelelően módosítani szükséges.

([5]) A Bizottság (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelete (2019. november 28.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről szóló (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet egységes végrehajtási feltételeinek megállapításáról, valamint a 690/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2018/2019 bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 319., 2019.12.10., 1. o.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2072/oj).

(10) Az (EU) 2022/2389 bizottsági végrehajtási rendelet [6] 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Unióba beléptetett, ültetésre szánt növények szállítmányain elvégzendő azonossági ellenőrzések és fizikai ellenőrzések tekintetében alkalmazandó gyakorisági arány 100 %. A *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényeiből álló, a meghatározott károsító általi érintettség miatt az elmúlt három évben feltartóztatott szállítmányok száma ismeretében helyénvaló fenntartani az (EU) 2023/1032 végrehajtási rendeletben az említett károsító vonatkozásában a fizikai ellenőrzések részeként végzett mintavétel és vizsgálat minimális gyakorisága tekintetében az (EU) 2022/2389 végrehajtási rendelettől előírt eltérést. Mivel az Izraelből és Kínából származó említett növényekben az egyéb harmadik országokhoz képest nagyobb számban észlelték az említett károsítót, helyénvaló fenntartani az (EU) 2023/1032 végrehajtási rendeletben az említett növényeket tartalmazó szállítmányok tekintetében meghatározott magasabb gyakorisági arányokat.

(11) Tekintettel a meghatározott károsító jelentette kockázatra, valamint a feltartóztatások száma alakulásának figyelembevétele érdekében a minimális gyakoriságokra vonatkozó eltérést átmeneti jelleggel indokolt alkalmazni.

(12) mivel az (EU) 2023/1032 végrehajtási rendelet 2024. december 31-én hatályát veszti, a joghézag elkerülése érdekében szükséges ezt a rendeletet a lehető leghamarabb hatályba léptetni és 2025. január 1-jétől alkalmazni.

(13) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

*1. cikk*

**Az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet módosítása**

Az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

*2. cikk*

**A *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényeinek az Unióba történő behozatalára vonatkozó hatósági ellenőrzések gyakorisága a ToBRFV tekintetében**

(1) Az (EU) 2022/2389 végrehajtási rendelet 4. cikkének (2) bekezdésétől eltérve a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott szabályokat kell alkalmazni.

(2) A paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) jelenlétére vonatkozó fizikai ellenőrzések részeként mintavételt és vizsgálatot kell végezni a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. harmadik országokból származó, ültetésre szánt növényei szállítmányainak legalább 20 %-án.

(3) A ToBRFV jelenlétének kimutatására irányuló mintavételt és vizsgálatot azonban a *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei, valamint a *Capsicum annuum* L. ültetésre szánt növényei Izraelből származó szállítmányainak 50 %-án, valamint Kínából származó szállítmányainak 100 %-án el kell végezni.

[6] A Bizottság (EU) 2022/2389 végrehajtási rendelete (2022. december 7.) az Unióba beléptetett növények, növényi termékek és egyéb anyagok szállítmányain elvégzendő azonossági ellenőrzések és fizikai ellenőrzések tekintetében alkalmazandó gyakorisági arányok egységes alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 316., 2022.12.8., 42. o.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2389/oj).

*3. cikk*

**Hatálybalépés és alkalmazás**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő első napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2025. január 1-jétől kell alkalmazni.

A 2. cikket 2026. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. november 29-én.

*a Bizottság részéről*
*az elnök*
Ursula VON DER LEYEN

*MELLÉKLET*

Az (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelet a következőképpen módosul:

1. A IV. melléklet a következőképpen módosul:

a) az F. részben a táblázat „Virusok, viroidok, vírusszerű betegségek és fitoplazmák” című oszlopa a következő sorral egészül ki:

| | | |
|---|---|---|
| „Paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) | *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei<br><br>*Capsicum annuum* L. a ToBRFV vírussal szemben ismerten ellenálló fajtáihoz tartozó vetőmagok kivételével | 0 %” |

b) az I. részben a táblázat „Virusok, viroidok, vírusszerű betegségek és fitoplazmák” című oszlopának harmadik és negyedik sora közé a következő sor kerül beillesztésre:

| | | |
|---|---|---|
| „Paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) | *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei<br><br>*Capsicum annuum* L. a ToBRFV vírussal szemben ismerten ellenálló fajtáihoz tartozó, ültetésre szánt növények kivételével | 0 %” |

2. Az V. melléklet a következőképpen módosul:

a) az E. részben a táblázat „Virusok, viroidok, vírusszerű betegségek és fitoplazmák” című oszlopa a következő sorokkal egészül ki:

| | | |
|---|---|---|
| „Paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) | *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei | a) a vetőmagok olyan országból származnak, amelyet az adott ország nemzeti növényvédelmi szervezete a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban a ToBRFV vírustól mentesnek nyilvánított;<br><br>vagy<br><br>b) i. a vetőmagok reprezentatív mintáját az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alá tartozó vállalkozó megfelelő molekuláris módszerekkel végzett hatósági vizsgálatnak vetette alá a ToBRFV vírus tekintetében, és e vizsgálatok során a meghatározott károsítótól mentesnek találta;<br><br>vagy<br><br>ii. a meghatározott vetőmagok olyan tétele esetében, amely legfeljebb 30 anyanövénytől származik, vagy a vetőmagok vagy e vetőmagok anyanövényeinek reprezentatív mintáját az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alá tartozó vállalkozó megfelelő molekuláris módszerekkel végzett hatósági vizsgálatnak vetette alá a ToBRFV vírus jelenléte tekintetében, és e vizsgálatok során a meghatározott károsítótól mentesnek találta. |

| | | |
|---|---|---|
| Paradicsom barna termésráncosodás vírus (ToBRFV) | *Capsicum annuum* L. a ToBRFV vírussal szemben ismerten ellenálló fajtáihoz tartozó vetőmagok kivételével | a) a vetőmagok olyan országból származnak, amelyet az adott ország nemzeti növényvédelmi szervezete a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban a ToBRFV vírustól mentesnek nyilvánított;<br><br>vagy<br><br>b) i. a vetőmagok reprezentatív mintáját az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alá tartozó vállalkozó megfelelő molekuláris módszerekkel végzett hatósági vizsgálatnak vetette alá a ToBRFV vírus tekintetében, és e vizsgálatok során a meghatározott károsítótól mentesnek találta;<br><br>vagy<br><br>ii. a meghatározott vetőmagok olyan tétele esetében, amely legfeljebb 30 anyanövénytől származik, vagy a vetőmagok vagy e vetőmagok anyanövényeinek reprezentatív mintáját az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alá tartozó vállalkozó megfelelő molekuláris módszerekkel végzett hatósági vizsgálatnak vetette alá a ToBRFV vírus jelenléte tekintetében, és e vizsgálatok során a meghatározott károsítótól mentesnek találta.” |

b) a H. részben a táblázat „Virusok, viroidok, vírusszerű betegségek és fitoplazmák” című oszlopának harmadik és negyedik sora közé a következő sorok kerülnek beillesztésre:

| | | |
|---|---|---|
| „Paradicsom barna termésráncosodás vírus (ToBRFV) | *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei | a) az ültetésre szánt növények olyan országból származnak, amelyet az adott ország nemzeti növényvédelmi szervezete a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban a ToBRFV vírustól mentesnek nyilvánított;<br><br>vagy<br><br>b) az ültetésre szánt növények olyan vetőmagokból származnak, amelyek megfelelnek az e melléklet E. részében meghatározott követelményeknek, és azokat a fertőzés megelőzése érdekében megfelelő higiéniai körülmények között tartották. |
| Paradicsom barna termésráncosodás vírus (ToBRFV) | *Capsicum annuum* L. a ToBRFV vírussal szemben ismerten ellenálló fajtáihoz tartozó, ültetésre szánt növények kivételével | a) az ültetésre szánt növények olyan országból származnak, amelyet az adott ország nemzeti növényvédelmi szervezete a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó nemzetközi szabványokkal összhangban a ToBRFV vírustól mentesnek nyilvánított;<br><br>vagy<br><br>b) az ültetésre szánt növények olyan vetőmagokból származnak, amelyek megfelelnek az e melléklet E. részében meghatározott követelményeknek, és azokat a fertőzés megelőzése érdekében megfelelő higiéniai körülmények között tartották.” |

3. A XI. melléklet A. részének 9. pontja helyébe a következő szöveg lép:

| | | |
|---|---|---|
| „9. Az alábbiak zöldségvetőmagjai: | | Valamennyi harmadik ország |
| *Capsicum annuum* L. | ex 1209 91 80 | |
| *Pisum sativum* L. | Borsó (*Pisum sativum*) vetésre szánt magja:<br>0713 10 10 | |
| A *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei | ex 1209 91 80 | |
| *Vicia faba* L. | Favas e fava forrageira, para sementeira (semeadura):<br>ex 0713 50 00<br>— Más vetésre szánt mag:<br>ex 0713 90 00” | |

4. A XIII. melléklet 6. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„6. Az alábbiak vetőmagjai, amennyiben szállításuk a 2002/55/EK irányelv hatálya értelmében történik, és amelyek vonatkozásában az (EU) 2016/2031 rendelet 37. cikkének (2) bekezdése alapján konkrét vizsgálatköteles nemzárlati károsítókat soroltak fel a IV. mellékletben:

— *Allium cepa* L.,

— *Allium porrum* L.,

— *Capsicum annuum* L.,

— *Phaseolus coccineus* L.,

— *Phaseolus vulgaris* L.,

— *Pisum sativum* L.,

— *Solanum lycopersicum* L. és hibridjei,

— *Vicia faba* L.”